

Regulamin wprowadzony Uchwałą Zarządu PBS Nr 263/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r.

Uchwały zmieniające:

- Uchwała Zarządu PBS Nr 309/2008 z dnia 17 września 2008 r.
- Uchwała Zarządu PBS Nr 168/2009 z dnia 2 czerwca 2009 r.
- Uchwała Zarządu PBS Nr 394/2009 z dnia 9 grudnia 2009 r.
- Uchwała Zarządu PBS Nr 227/2010 z dnia 21 lipca 2010 r.
- Uchwała Zarządu PBS Nr 26/2011 z dnia 27 stycznia 2011 r.
- Uchwała Zarządu PBS Nr 263/2011 z dnia 6 lipca 2011 r.
- Uchwała Zarządu PBS Nr 427/2011 z dnia 23 listopada 2011 r.
- Uchwała Zarządu PBS Nr 125/2012 z dnia 4 kwietnia 2012 r. – tekst jednolity
- Uchwała Zarządu PBS Nr 224/2012 z dnia 18 lipca 2012 r.
- Uchwała Zarządu PBS Nr 309/2013 z dnia 9 października 2013 r.
- Uchwała Zarządu PBS Nr 110/2015 z dnia 13 maja 2015 r.
- Uchwała Zarządu PBS Nr 228/2015 z dnia 7 października 2015 r.
- Uchwała Zarządu PBS Nr 264/2015 z dnia 25 listopada 2015 r.
- Uchwała Zarządu PBS Nr 106/2017 z dnia 17 maja 2017 r.
- Uchwała Zarządu PBS Nr 204/2017 z dnia 4 października 2017 r.
- Uchwała Zarządu PBS Nr 228/2017 z dnia 9 listopada 2017 r.
- Uchwała Zarządu PBS Nr 179/2018 z dnia 26 września 2018 r.

**REGULAMIN
UDZIELANIA KREDYTÓW I POŻYCZEK OSOBOM FIZYCZNYM
PROWADZĄCYM DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ**

SPIS TREŚCI

<u>ROZDZIAŁ I Zasady ogólne.....</u>	<u>3</u>
<u>ROZDZIAŁ II Umowy kredytowe/umowy pożyczki.....</u>	<u>6</u>
<u>ROZDZIAŁ III Udzielanie kredytów i pożyczek.....</u>	<u>8</u>
<u>ROZDZIAŁ IV Rodzaje kredytów i pożyczek.....</u>	<u>9</u>
<u>ROZDZIAŁ V Wykorzystanie i spłata kredytów/pożyczek.....</u>	<u>10</u>
<u>ROZDZIAŁ VI Przepisy końcowe.....</u>	<u>11</u>

ROZDZIAŁ I Zasady ogólne

§ 1

Niniejszy regulamin uchwalono na podstawie art. 109 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo Bankowe i art. 385 kodeksu cywilnego.

Podstawę działalności kredytowej Podkarpackiego Banku Spółdzielczego stanowią: ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. z późn. zm. Prawo bankowe, ustawa z dnia 7 grudnia 2000 roku z późn. zm. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu i bankach zrzeszających, ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. z późn. zm. o Narodowym Banku Polskim z dnia 23 kwietnia 1964 r. z późn. zm. Kodeks cywilny, ustawa z dnia 28 kwietnia 1936 r. – Prawo wekslowe, przepisy wykonawcze do ww. ustaw oraz inne powszechnie obowiązujące przepisy prawa.

§ 2

Dla celów niniejszego regulaminu użyte w nim określenia oznaczają:

- 1) Bank – Podkarpacki Bank Spółdzielczy i jego placówki;
- 2) Rolnik – osoba fizyczna prowadząca działalność wytwórczą w rolnictwie, w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego, uzyskująca dochody z ww. tytułów, do których nie mają zastosowania przepisy ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- 3) Gospodarstwo rolne – grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą, oraz prawami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego;
- 4) KRUS – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;
- 5) Nieruchomość rolna (grunt rolny) – nieruchomość, która jest lub może być wykorzystywana do prowadzenia działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, nie wyłączając produkcji ogrodniczej, sadowniczej i rybnej;
- 6) Kredytobiorca/Pożyczkobiorca - osoba fizyczna prowadząca na własny rachunek działalność wytwórczą w rolnictwie, w zakresie opisanym w pkt.2. Za Kredytobiorców/Pożyczkobiorców uznaje się także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności wytwórczej w rolnictwie;
- 7) zdolność kredytowa - zdolność do spłaty zaciągniętego kredytu/pożyczki wraz z odsetkami w terminach określonych w umowie;
- 8) okres kredytowania – okres liczony od daty zawarcia umowy o kredyt/pożyczkę do dnia przewidzianej umową całkowitej spłaty należności z tytułu kredytu/pożyczki;
- 9) rachunek kredytowy/rachunek pożyczki – wydzielony rachunek bankowy służący do ewidencji zadłużenia i spłaty kredytu/pożyczki;
- 10) rachunek bieżący – rachunek bankowy prowadzony w Banku, służący do gromadzenia środków pieniężnych Klienta oraz do przeprowadzania rozliczeń w złotych;
- 11) należności przeterminowane – niespłacone w terminach określonych w umowie o kredyt/pożyczkę, należności Banku;
- 12) okres karencji – okres zawieszenia spłaty kapitału lub odsetek od kredytu/pożyczki, ustalony w umowie kredytowej/umowie pożyczki;
- 13) Taryfa opłat i prowizji – „Taryfa opłat i prowizji za czynności bankowe Podkarpackiego Banku Spółdzielczego”;
- 14) Regulamin – niniejszy Regulamin udzielania kredytów i pożyczek osobom fizycznym prowadzącym działalność rolniczą.

§ 3

Kredytobiorcami/Pożyczkobiorcami mogą być osoby fizyczne posiadające pełną zdolność do czynności prawnych, działające jako rolnicy prowadzący gospodarstwa rolne w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego, uzyskujący dochody z ww. tytułów, do których nie mają zastosowania przepisy ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych.

§ 4

Bank kredytuje wszelkie przedsięwzięcia podejmowane w ramach działalności wytwórczej w rolnictwie, a w szczególności bieżące potrzeby związane z prowadzeniem działalności rolniczej oraz ekonomicznie uzasadnione przedsięwzięcia zmierzające do podjęcia nowej działalności rolniczej lub rozwoju już istniejącej.

§ 5

1. Bank udziela kredytów i pożyczek zarówno ze środków własnych jak i ze źródeł zewnętrznych w ramach posiadanych uprawnień.
2. Bank udziela kredytów i pożyczek w PLN.

§ 6

1. Podstawowym warunkiem korzystania z kredytu/pożyczki jest posiadanie przez Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę zdolności kredytowej.
2. Fakt posiadania zdolności kredytowej nie zobowiązuje Banku do udzielenia kredytu/pożyczki.
3. Bank ma prawo odmówić udzielenia kredytu/pożyczki bez podania przyczyn.
4. Bank może udzielić kredytu/pożyczki rolnikowi, który nie ma zdolności kredytowej lub utracił ją w czasie obowiązywania umowy na warunkach określonych w § 32 ust. 2.

§ 7

Bank udziela następujących rodzajów kredytów i pożyczek na działalność rolniczą:

- 1) Kredyt obrotowy w rachunku kredytowym na cele rolnicze „**AGRO EKSPRES**”, z okresem kredytowania:
 - a) do 6 miesięcy,
 - b) do 12 miesięcy.
- 2) Kredyt obrotowy w rachunku bieżącym na cele rolnicze „**AGRO LIMIT**”, z okresem kredytowania do 12 miesięcy.
- 3) Kredyt inwestycyjny „**AGRO INWESTYCJA**”, przeznaczony na finansowanie oraz refinansowanie inwestycji, z okresem kredytowania do 120 miesięcy.
- 4) „**AGRO POŻYCZKA**”, przeznaczona na dowolny cel związany z działalnością rolniczą, z okresem kredytowania do 120 miesięcy.

§ 8

1. Bank, w celu zapewnienia zwrotu udzielonego kredytu/pożyczki wraz z należnymi odsetkami ma prawo uzależnić jego udzielenie od zabezpieczenia przewidzianego prawem cywilnym i wekslowym oraz zwyczajami przyjętymi w praktyce bankowej.
2. Bank ma swobodę wyboru rodzaju zabezpieczenia, prawo do odstąpienia od ustanowienia zabezpieczenia, zwolnienia od ustanowionego wcześniej zabezpieczenia, zażądania więcej niż jednej formy zabezpieczenia oraz zmiany sposobu zabezpieczenia spłaty należności.
3. Bank może żądać ustanowienia zabezpieczenia w czasie trwania umowy kredytowej/umowy pożyczki w razie zagrożenia terminowej spłaty kredytu/pożyczki z powodu pogorszenia się stanu majątkowego Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy lub innych przyczyn powodujących pogorszenie się lub utratę zdolności kredytowej Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy.
4. Wszelkie koszty związane z ustanowieniem, zmianą czy zniesieniem prawnego zabezpieczenia spłaty kredytu ponosi Kredytobiorca/Pożyczkobiorca.

§ 9

1. Wysokość prowizji i opłat za udzielenie kredytu/pożyczki oraz inne czynności i usługi kredytowe świadczone przez Bank są określone w Taryfie opłat i prowizji. Stawki te są wiążące, chyba że strony postanowią odmiennie. Bank pobiera opłaty i prowizje od każdej zrealizowanej czynności lub usługi, podlegającej opłacie lub prowizji zgodnie z Taryfą opłat i prowizji.
2. Bank zgodnie z Taryfą opłat i prowizji za czynności bankowe może pobierać opłaty i prowizje, w szczególności:
 - 1) od przyznanego kredytu/ pożyczki, linii kredytowej,
 - 2) za ewentualną prolongatę terminu spłaty całości lub części kwoty kredytu/pożyczki,
 - 3) za ewentualne przedłużenie okresu obowiązywania umowy,
 - 4) za ewentualne podwyższenie kwoty kredytu/pożyczki,
 - 5) od administrowania kredytem/pożyczką,
 - 6) od kwoty niewykorzystanego kredytu/pożyczki.
3. Bank może zmienić wysokość stawek opłat i prowizji w przypadku wystąpienia co najmniej jednego z poniższych warunków:
 - 1) zmiany cen energii lub taryf telekomunikacyjnych lub opłat bądź wynagrodzeń, stosowanych przez inne instytucje, z usług których korzysta Bank przy wykonywaniu danej czynności lub instytucji za pośrednictwem których Bank wykonuje czynności wynikające z Umowy;
 - 1) zmiany kosztów Banku, wynikających ze zmiany przepisów podatkowych, rachunkowych lub innych przepisów prawa powszechnego dotyczących działalności Banku lub świadczonych przez Bank usług.
 - 2) zmiany stóp podstawowych Narodowego Banku Polskiego, zmiany poziomu rezerw obowiązkowych Banku Centralnego i zasad ich odprowadzania, zmiany wskaźnika inflacji

ogłoszonego przez GUS, zmiany stawki WIBOR, WIBID, zmiany cen środków pozyskiwanych na rynkach finansowych,

- stosownie do tego, w jaki sposób powyższe zmiany przełożyły się przychody i koszty Banku, z tytułu prowadzonej działalności.

Bank ma prawo do wprowadzenia nowych stawek opłat lub prowizji w przypadku:

- 4) wprowadzenia nowych usług dostępnych dla kredytobiorcy/pożyczkobiorcy, w związku z udzielonym kredytem/pożyczką i za czynności podejmowane przez Bank w celu świadczenia tych usług lub
 - 5) gdy Bank w celu świadczenia usług dotychczasowych, w związku z udzielonym kredytem/pożyczką, podejmuje nowe czynności, w sposób rodzący wzrost kosztów, szczególnie w przypadku gdy obowiązek podjęcia nowych czynności wynika z przepisów prawa, zaleceń lub rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego, bądź umów zawartych pomiędzy Bankiem a podmiotami z usług których korzysta Bank przy wykonywaniu czynności wynikających z umowy, a także wówczas gdy
 - 6) Bank wprowadza stawkę opłaty lub prowizji za czynności opisane w umowie lub Taryfie, dla których dotychczas nie była zastrzeżona żadna opłata lub prowizja, przy czym wprowadzenie takiej opłaty lub prowizji, może nastąpić w przypadkach opisanych w pkt. 1 – 3).
4. Bank informuje Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę o zmianie Taryfy w formie informacji umieszczonej na wyciągu wysyłanym do Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy lub w formie pisemnego zawiadomienia Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy, a także na stronie internetowej Banku www.pbsbank.pl. W przypadku korzystania przez Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę z usługi PBSBank24, informacje o zmianach będą przekazywane wyłącznie w drodze udostępnienia przez Bank komunikatów zawierających stosowną informację, zamieszczanych na stronie internetowej Banku, dostępnych po zalogowaniu się do usługi bankowości elektronicznej PBSBank24. Jeżeli Kredytobiorca/Pożyczkobiorca, nie będący klientem Usługi PBSBank24, wskaże Bankowi adres poczty elektronicznej lub nr tel. komórkowego, zawiadomienia mogą być przekazywane przez Bank, w formie korespondencji elektronicznej, przesłanej na adres poczty elektronicznej Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy lub w formie wiadomości tekstowej SMS na nr tel. komórkowego Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy. Zmiana opłat i prowizji jest wiążąca dla Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy jeżeli w terminie 14 dni od daty, w której informacja o zmianie doszła do Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy w taki sposób, że mógł zapoznać się z jej treścią, Kredytobiorca/Pożyczkobiorca nie złoży Bankowi oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu/pożyczki z zachowaniem 30 - dniowego okresu wypowiedzenia lub równoznacznego z nim oświadczenia o braku akceptacji zmian.
5. Oprócz opłat i prowizji określonych w taryfie, Kredytobiorca/Pożyczkobiorca jest zobowiązany do zwrotu kosztów poniesionych przez Bank związanych z obsługą kredytu/pożyczki w szczególności z zabezpieczeniem jego spłaty, utrzymaniem i realizacją tych zabezpieczeń oraz dochodzeniem wierzytelności Banku.
 6. Bank od wykorzystanego kredytu/pożyczki pobiera odsetki według określonej w umowie stawki zmiennej. W przypadku kredytów obrotowych w rachunku bieżącym Bank pobiera także prowizję od kwoty niewykorzystanego kredytu.
 7. Stawka zmienna oprocentowania oparta jest o stopę bazową Banku powiększoną lub pomniejszoną o odpowiednią ilość pkt. procentowych. Umowa o kredyt/pożyczkę określa sposób wyliczania stopy procentowej oraz warunki i terminy zmiany jej wysokości.
 8. O zmianie wysokości oprocentowania opartego na stopie bazowej Bank zobowiązany jest poinformować Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę i Poręczycieli poprzez wywieszenie ogłoszenia o zmianach w miejscu wykonywania czynności bankowych tj. na tablicy ogłoszeń w siedzibie Banku, w sposób zwyczajowo przyjęty i ogólnie dostępny oraz w formie komunikatów zamieszczanych na stronie internetowej Banku. www.pbsbank.pl. Jeżeli Kredytobiorca/Pożyczkobiorca jest klientem usług bankowości elektronicznej świadczonych przez Bank, informacja o zmianie oprocentowania przekazywana jest także w formie komunikatu dostępnego na stronie internetowej Banku po zalogowaniu się do usługi bankowości elektronicznej. Jeżeli Posiadacz nie jest klientem usług bankowości elektronicznej PBSBank24, a wskazał w umowie bądź w innym pisemnym oświadczeniu kierowanym do Banku, adres poczty elektronicznej lub nr tel. komórkowego, Bank może na jego wniosek przekazać informację o zmianie oprocentowania również w formie wiadomości kierowanej na adres poczty elektronicznej lub w formie wiadomości tekstowej SMS na podany nr telefonu komórkowego.
 9. Informacja o zmianie stawki WIBOR, WIBID, LIBOR, publikowana jest w środkach masowego przekazu. Zmiana stopy oprocentowania będąca wynikiem zmiany tych lub analogicznych stawek rynkowych, następuje automatycznie, stosownie do postanowień umowy i nie wymaga zawiadomienia.
 10. Bank może dokonać zmiany stopy bazowej tj. podwyższyć lub obniżyć stopę bazową jeśli zmieni się jeden lub kilka, z następujących wskaźników:
 - 1) stopa referencyjna Narodowego Banku Polskiego, stopa lombardowa Narodowego Banku

- 2) Polskiego, stopa depozytowa Narodowego Banku Polskiego lub stopa redyskonta weksli Narodowego Banku Polskiego – o wartość co najmniej 0,1%, lub
 - 3) stawka kredytów udzielanych na rynku międzybankowym WIBOR, lub stawka depozytów na rynku międzybankowym WIBID dla dowolnego publikowanego okresu obowiązujących na ostatni dzień roboczy każdego miesiąca – o wartość co najmniej jednego punktu procentowego,
- w stosunku do wartości ww. wskaźników obowiązującej na dzień, w którym doszło do ostatniego ustalenia wysokości stopy oprocentowania kredytu/pożyczki przez Bank, tj. w stosunku do dnia w którym podjęto uchwałę o zmianie oprocentowania. Podwyższenie oprocentowania kredytu/pożyczki może nastąpić w takim przypadku nie więcej niż o taką samą liczbę punktów procentowych, o jaką doszło do zmiany jednego z powyższych wskaźników. Jeśli doszło do zmiany więcej niż jednego wskaźnika lub gdy doszło do obniżenia i podwyższenia kilku wskaźników, Bank ma prawo według swojego wyboru do pozostawienia oprocentowania na takim samym poziomie lub ma prawo zmienić oprocentowanie w relacji do wskaźnika o największej procentowej wartości zmiany, w relacji do wskaźnika wybranego wg pierwszeństwa wynikającego z powyżej opisanej kolejności lub w relacji do średniej procentowej wartości zmiany wskaźników, które uległy zmianie. Obniżenie oprocentowania może nastąpić bez stosowania ww. limitów zmiany. Termin podjęcia decyzji o zmianie oprocentowania oraz jej wejścia w życie, może nastąpić w dowolnym czasie po dniu zaistnienia przesłanek uprawniających Bank do zmiany oprocentowania. Jeżeli Bank podwyższył oprocentowanie w granicach wyżej opisanych uprawnień w okresie trwania Umowy, Bank nie ma obowiązku jego obniżenia, jeżeli wskaźnik lub wskaźniki brane przy takim podwyższeniu pod uwagę, uległy późniejszemu obniżeniu.
11. Wysokość stopy procentowej opartej na stawce WIBOR, WIBID, LIBOR, terminy oraz okoliczności zmiany określa umowa kredytowa/pożyczki.
 12. Termin pobierania odsetek określony jest w umowie kredytowej/umowie pożyczki.
 13. Bank nalicza i pobiera odsetki od dnia wykorzystania całości lub części kredytu/pożyczki do dnia poprzedzającego jego spłatę łącznie.
 14. Do obliczania odsetek, w tym odsetek od należności przeterminowanych, a także prowizji od kwoty niewykorzystanego kredytu/pożyczki przyjmuje się zasadę rzeczywistej ilości dni w danym miesiącu do 360 dni w roku.

ROZDZIAŁ II

Umowy kredytowe/Umowy pożyczki

§ 10

1. Udzielenie kredytu/pożyczki następuje na podstawie umowy zawartej między Kredytobiorcą/Pożyczkobiorcą a Bankiem. Niniejszy Regulamin stanowi integralną część umowy i jest wręczany Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy wraz ze wzorem umowy przy składaniu wniosku o zawarcie umowy, a przed jej zawarciem.
2. Przez umowę o kredyt, Bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji Kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie, określoną kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się korzystać z niej na warunkach określonych w umowie, zwrócić ją wraz z odsetkami w umownym terminie spłaty oraz dokonać zapłaty prowizji.
3. Przez umowę pożyczki Bank zobowiązuje się przenieść własność środków pieniężnych w określonej kwocie na Pożyczkobiorcę, a Pożyczkobiorca zobowiązuje się zwrócić ją wraz z odsetkami w umownym terminie spłaty oraz dokonać zapłaty prowizji.
4. Kredytobiorca/pożyczkobiorca nie ma prawa dokonania przelewu wierzytelności wynikających z umowy kredytu/pożyczki, bez pisemnej pod rygorem nieważności zgody Banku, w szczególności przelewu wierzytelności o postawienie kredytu do dyspozycji Kredytobiorcy lub wypłatę kwoty pożyczki.

§ 11

Umowę o kredyt/pożyczkę podpisują:

- 1) za Bank – osoby upoważnione do składania i podpisywania w imieniu Banku oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych, w sposób określony w Statucie Banku,
- 2) za Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę – Kredytobiorca/Pożyczkobiorca lub osoba upoważniona do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych w imieniu Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy.

§ 12

Za datę zawarcia umowy o kredyt/pożyczkę przyjmuje się datę jej podpisania przez obie strony.

§ 13

1. Bank po zawarciu umowy o kredyt nabywa uprawnienia do kontroli celowości wykorzystania udzielonego kredytu a w przypadku pożyczki do kontroli wydatkowania środków z pożyczki, na cel związany z działalnością rolniczą Pożyczkobiorcy.
2. W trakcie trwania umowy kredytowej/umowy pożyczki Bank ma prawo żądać od Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy materiałów i informacji niezbędnych do dokonania oceny sytuacji gospodarczej i finansowej Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy.
3. Bank ma także prawo do przeprowadzenia badania bezpośrednio u Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy.
4. Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy mają obowiązek sporządzania informacji o wynikach prowadzonej działalności rolniczej i zdarzeniach mogących mieć istotny wpływ na ich sytuację ekonomiczną – finansową, a także mają obowiązek niezwłocznego umożliwienia Bankowi realizacji uprawnień o których mowa w ust. 2 i 3.

§ 14

1. W przypadku niedotrzymania przez Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę któregokolwiek z warunków udzielenia kredytu/pożyczki w szczególności w razie wystąpienia okoliczności określonych w umowie kredytu/pożyczki albo w razie utraty przez Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę zdolności kredytowej Bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu/pożyczki albo wypowiedzieć umowę kredytu/pożyczki.
2. Bank może obniżyć kwotę kredytu/pożyczki lub wypowiedzieć umowę kredytu/pożyczki w przypadku śmierci Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy.
3. Bank dokonuje wypowiedzenia umowy kredytu w rachunku bieżącym w przypadku wypowiedzenia umowy rachunku bieżącego.
4. Obniżenie kwoty kredytu/pożyczki wymaga złożenia oświadczenia woli przez Bank z podaniem kwoty o jaką następuje obniżenie oraz kwoty kredytu/pożyczki po obniżeniu. W oświadczeniu o obniżeniu Bank podaje nowe warunki spłaty kredytu/pożyczki, które uległy zmianie wskutek dokonanego obniżenia kwoty kredytu/pożyczki.
5. Obniżenie kwoty kredytu/pożyczki wywołuje skutek na dzień doręczenia oświadczenia o obniżeniu kwoty kredytu/pożyczki. Oświadczenie Banku jest przesyłane listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub doręczane osobiście bądź za pośrednictwem poczty kurierskiej.
6. W przypadku wypowiedzenia umowy kredytu/pożyczki przez Bank, okres wypowiedzenia wynosi 30 dni, a w przypadku zagrożenia upadłością Kredytobiorcy/ Pożyczkobiorcy okres wypowiedzenia umowy kredytu/pożyczki wynosi 7 dni, od dnia doręczenia oświadczenia Banku o wypowiedzeniu. Oświadczenia o wypowiedzeniu jest przesyłane listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub doręczane osobiście bądź za pośrednictwem poczty kurierskiej.
7. Kredyt/pożyczka wraz z należnymi odsetkami staje się w całości wymagalny następnego dnia po upływie okresu wypowiedzenia. W przypadku braku dobrowolnej spłaty Bank ma prawo dochodzić zaspokojenia swoich roszczeń z całego majątku Kredytobiorcy/ Pożyczkobiorcy i posiadanych zabezpieczeń, w tym prawo do ściągnięcia zadłużenia przeterminowanego w ciężar rachunków bankowych Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy wprowadzonych w Banku lub w ciężar rachunków bankowych wymienionych w pełnomocnictwach załączonych do umowy i z wpływów na te rachunku – bez dyspozycji Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy i przed wszystkimi innymi płatnościami z wyjątkiem tytułów egzekucyjnych.

§ 15

1. Bank oprócz uprawnienia do obniżenia kwoty kredytu/pożyczki lub wypowiedzenia kwoty kredytu/pożyczki ma również prawo do odstąpienia od umowy i odmowy uruchomienia kredytu/pożyczki, jeżeli przed uruchomieniem kredytu/pożyczki:
 - 1) została wypowiedziana umowa o prowadzenie rachunku bankowego - w przypadku kredytu w rachunku bieżącym,
 - 2) Kredytobiorca/Pożyczkobiorca zmarł,
 - 3) ogłoszono upadłość Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy,
 - 4) w stosunku do Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy została wszczęta egzekucja,
 - 5) zaszły okoliczności nie znane Bankowi w dniu podpisywania umowy, które stwarzają zagrożenie dla terminowej spłaty kredytu/pożyczki, np. złożone w Banku dokumenty i informacje okazały się nieprawdziwe lub nierzetelne.
2. W przypadku odstąpienia od umowy zapłacona opłata przygotowawcza za rozpatrzenie wniosku nie podlega zwrotowi.
5. Bank może odstąpić od umowy i odmówić uruchomienia kredytu/pożyczki w przypadku, gdy Kredytobiorca/Pożyczkobiorca nie zapłaci opłaty przygotowawczej w terminie wskazanym w umowie.

6. Oświadczenie o odstąpieniu wysyłane jest listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

§ 16

W przypadku ewentualnego zaistnienia jednej lub kilku z następujących okoliczności:

- 1) Kredytobiorca/Pożyczkobiorca stanie się w całości lub częściowo niewypłacalny, niezależnie od okoliczności które będą tego przyczyną,
- 2) w niepodważalnej ocenie Banku pogorszy się kondycja finansowa Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy,
- 3) Kredytobiorca/Pożyczkobiorca nie dotrzyma jednego lub kilku warunków udzielenia kredytu/pożyczki,
- 4) znacznie zmniejszy się wartość prawnego zabezpieczenia wierzytelności Banku z tytułu udzielonego kredytu/pożyczki,
- 5) organ egzekucyjny zajmie wierzytelności z prowadzonego w Banku rachunku bankowego Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy,
 - Bank, niezależnie od uprawnień wskazanych w § 14, zastrzega sobie prawo do żądania ustanowienia dodatkowego prawnego zabezpieczenia spłaty kredytu/pożyczki, o wartości dostatecznej w niepodważalnej ocenie Banku, w terminie określonym w wezwaniu Banku. W przypadku, gdy w terminie określonym w wezwaniu Banku Klient nie ustanowi dodatkowego zabezpieczenia spłaty kredytu/pożyczki, Bank zastrzega sobie prawo do wypowiedzenia umowy kredytu/pożyczki lub obniżenia kwoty kredytu/pożyczki.

§ 17

1. Od zadłużenia przeterminowanego tj. kwoty kapitału kredytu/ pożyczki niespłaconej w terminie Bank nalicza odsetki za opóźnienie w wysokości:
 - 1) stanowiącej czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP za okres od dnia wystąpienia zadłużenia do dnia poprzedzającego wpłatę likwidującą to zadłużenie – w przypadku umów zawartych do dnia 15 października 2017 r.
 - 2) stanowiącej dwukrotność odsetek ustawowych za opóźnienie, za okres od dnia wystąpienia zadłużenia do dnia poprzedzającego wpłatę likwidującą to zadłużenie w przypadku umów zawartych począwszy od dnia 16 października 2017 r. Stopa odsetek ustawowych za opóźnienie jest równa stopie referencyjnej Narodowego Banku Polskiego powiększonej o 5,5 punktów procentowych.
2. Zmiana wysokości oprocentowania dla zadłużenia przeterminowanego następuje automatycznie wraz ze zmianą:
 - 1) stopy kredytu lombardowego NBP – w przypadku umów, o których mowa w ust. 1 pkt 1),
 - 2) wysokości stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego - w przypadku umów, o których mowa w ust. 1 pkt 2).
3. O zmianie wysokości oprocentowania od zadłużenia przeterminowanego Bank informuje Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę w miejscu wykonywania czynności bankowych tj. na tablicy ogłoszeń w oddziałach Banku, w sposób zwyczajowo przyjęty i ogólnie dostępny oraz w formie komunikatów zamieszczanych na stronie internetowej Banku www.pbsbank.pl.

§ 18

1. Kredytobiorca/Pożyczkobiorca może wypowiedzieć umowę z zachowaniem okresu wypowiedzenia określonego w umowie. Jeżeli strony w umowie nie określiły terminu wypowiedzenia, Kredytobiorca/Pożyczkobiorca może wypowiedzieć umowę kredytu/pożyczki jedynie w sytuacji, gdy strony ustaliły okres spłaty kredytu/pożyczki dłuższy niż rok, z zachowaniem 3 – miesięcznego okresu wypowiedzenia. Okres wypowiedzenia liczony jest od dnia otrzymania przez Bank oświadczenia o wypowiedzeniu umowy.
2. Kredyt/pożyczka wraz z należnymi Bankowi odsetkami staje się w całości wymagalny następnego dnia po upływie okresu wypowiedzenia.
3. W przypadku wypowiedzenia przez Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę umowy, Bank pobiera od należności niespłaconej w terminie wskazanym w ust. 2 odsetki w wysokości jak od zadłużenia przeterminowanego oraz postępuje w sposób określony w §14 ust.7.

§ 19

Wypowiedzenie umowy o kredyt/pożyczkę, odstąpienie od umowy kredytu/pożyczki, rozwiązanie umowy za zgodą Banku i Klienta, jej uzupełnienie lub zmiana mogą wystąpić wyłącznie w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

ROZDZIAŁ III Udzielanie kredytów/pożyczek

§ 20

1. Ubiegający się o kredyt/pożyczkę występuje do Banku z odpowiednim wnioskiem, w zależności od rodzaju kredytu/pożyczki.
2. Do wniosku Kredytobiorca/Pożyczkobiorca powinien dołączyć żądane przez Bank dokumenty. W zależności od skali i rodzaju prowadzonej działalności, mogą to być w szczególności:
 - 1) informacje o stanie majątkowym i sytuacji ekonomiczno -finansowej Kredytobiorcy/ Pożyczkobiorcy,
 - 2) analiza ekonomiczno-finansową przedsięwzięcia,
 - 3) kontrakty, umowy lub zamówienia potwierdzające zbytnie towarów i usług,
 - 4) nakaz płatniczy,
 - 5) decyzja o przyznaniu dopłat strukturalnych z Unii Europejskiej,
 - 6) opinie banków prowadzących rachunki Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy,
 - 7) uwierzytelnione odpisy ksiąg wieczystych,
 - 8) wycena majątku Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy i/lub poręczycieli proponowanego jako prawne zabezpieczenie spłaty kredytu/pożyczki, sporządzonego przez uprawnioną do tego osobę,
 - 9) ocena efektywności projektu inwestycyjnego,
 - 10) oświadczenia o toczących się postępowaniach sądowych lub egzekucyjnych z udziałem Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy,
 - 11) oświadczenia Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy o wyrażeniu zgody na zaciąganie przez Bank informacji na temat jego sytuacji prawnej i majątkowej oraz inne wskazane przez Bank, wynikające ze specyfiki transakcji lub Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy,
 - 12) oświadczenie o braku zaległości podatkowych oraz zaległości w składkach na rzecz KRUS,
 - 13) zaświadczenie o braku zaległości w składkach na rzecz KRUS oraz US,
 - 14) oświadczenie o dochodach w celu wyliczenia zdolności kredytowej.
3. Przed rozpatrzeniem wniosku o kredyt/pożyczkę Bank ma prawo przeprowadzić kontrolę bezpośrednio u Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy.

§ 21

1. Bank dokonuje analizy wniosku kredytowego/wniosku o pożyczkę oraz dołączonych do niego dokumentów.
2. Zakres i stopień szczegółowości dokonywanej przez Bank oceny zdolności kredytowej jest uzależniony od wysokości kredytu/pożyczki, terminu jego spłaty, wiarygodności Klienta a także jakości prawnego zabezpieczenia spłaty kredytu/pożyczki.

§ 22

1. Propozycje zawarte we wniosku są przedmiotem negocjacji między Bankiem a Kredytobiorcą/ Pożyczkobiorcą.
2. Rozpatrzenie przez Bank wniosku o kredyt/pożyczkę i zawarcie umowy kredytowej/umowy pożyczki zwykle następuje w możliwie krótkim czasie - nie przekraczającym 30 dni licząc od daty złożenia wniosku wraz z pełną, wymaganą dokumentacją, przy czym powyższy termin nie ma charakteru wiążącego, w zależności od kwoty kredytu/pożyczki oraz skali finansowanego przedsięwzięcia, termin ten może być znacznie dłuższy.

§ 23

O decyzji kredytowej niezwłocznie zawiadamiany jest wnioskodawca, z którym w przypadku pozytywnej decyzji ustalany jest termin zawarcia umowy kredytowej/umowy pożyczki. Fakt podjęcia decyzji kredytowej, ma charakter wewnętrzny i nie rodzi zobowiązania Banku do zawarcia umowy kredytu/pożyczki. Bank mimo podjęcia decyzji, ma w każdej chwili możliwość wycofania się z zamiaru zawarcia umowy kredytu/pożyczki, bez podania przyczyn, w szczególności w sytuacji, gdy poweźmie wątpliwość co do zdolności kredytowej lub możliwości wywiązania się z warunków ujętych w decyzji kredytowej.

ROZDZIAŁ IV Rodzaje kredytów i pożyczek

§ 24

1. Rodzaje kredytów i pożyczek ze względu na okres kredytowania określono w § 7 niniejszego Regulaminu.

2. Specyfikę poszczególnych rodzajów kredytów przedstawiono w **Załącznikach 1- 3** do niniejszego Regulaminu.
3. Specyfikę „AGRO POŻYCZKI” przedstawiono w **Załączniku Nr 4** do Regulaminu.

ROZDZIAŁ V

Wykorzystanie oraz spłata kredytów i pożyczek

§ 25

1. Kredytobiorca/Pożyczkobiorca zawierając umowę o kredyt/pożyczkę z Bankiem zobowiązuje się wykorzystać go zgodnie z przeznaczeniem na jaki został on udzielony, spełnić warunki uzgodnione z Bankiem, w tym przede wszystkim spłacić kredyt/pożyczkę wraz z należnymi odsetkami w ustalonych terminach.
2. W żadnym wypadku kredyt lub pożyczka nie może być przeznaczony na spłatę zaległych zobowiązań Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy, będących przedmiotem egzekucji komorniczej lub prowadzonej przez organy skarbowe chyba, że w treści umowy kredytowej/umowy pożyczki wprost zapisano taki cel kredytowania.

§ 26

1. Bank stawia kredyt, do dyspozycji Kredytobiorcy, na wyodrębnionym rachunku kredytowym lub rachunku bieżącym (w przypadku kredytów udzielonych w rachunku bieżącym).
2. Pożyczkę Bank stawia do dyspozycji Pożyczkobiorcy poprzez wypłatę kwoty pożyczki jednorazowo, przelewem na rachunek bieżący Pożyczkobiorcy, prowadzony w Banku.

§ 27

1. Kredytobiorca realizuje przyznany kredyt w rachunku kredytowym dysponując pokrycie określonych płatności w ciężar tego rachunku lub poprzez przelanie odpowiednich środków na swój rachunek bieżący.
2. Kredyt w rachunku bieżącym jest ewidencjonowany w ramach posiadanego przez Kredytobiorcę rachunku bieżącego.
3. W razie niewykorzystania kredytu lub jego transzy albo pożyczki w terminie ustalonym w umowie o kredyt/pożyczkę, a w przypadku gdy umowa nie określa tego terminu, w przypadku niewykorzystania kredytu lub jego transzy albo pożyczki w terminie 90 dni od daty postawienia kredytu/pożyczki do dyspozycji Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy, Bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu/pożyczki o równowartość niewykorzystanej kwoty, zgodnie z § 14 Regulaminu.
4. Uruchomienie kolejnej transzy przyznanego kredytu inwestycyjnego następuje pod warunkiem rozliczenia wykorzystania poprzedniej transzy (o ile, zapisy w umowie kredytowej nie stanowią inaczej).

§ 28

1. Okres spłaty kredytów/pożyczek liczony jest od daty zawarcia umowy o kredyt/pożyczkę.
2. Kredyty/pożyczki podlegają spłacie :
 - 1) w terminach ustalonych w umowie kredytowej/umowie pożyczki z zastrzeżeniem ust. 6 – 9.
 - 2) przedterminowo w razie wypowiedzenia lub rozwiązania umowy kredytu/pożyczki lub w sposób określony w ust. 6 - 9.
3. Bank może zastosować, na wniosek Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy, karencję w spłacie kapitału kredytu/pożyczki lub w szczególnych przypadkach odsetek, o ile umowa tak stanowi.
4. Przy ustaleniu okresów spłaty kredytów/pożyczek uwzględnia się przede wszystkim rodzaj prowadzonej działalności, cel kredytowania oraz zdolność podmiotu do spłaty.
5. Kredytobiorca korzystający z kredytu obrotowego w rachunku bieżącym może zwrócić się z wnioskiem o przedłużenie kredytu na kolejny okres. Wniosek powinien zostać złożony co najmniej na 14 dni przed datą ostatecznej spłaty kredytu wraz z wymaganymi przez Bank dokumentami. W takim przypadku termin spłaty tego kredytu, pod warunkiem uzyskania pozytywnej opinii Banku, zostanie określony w aneksie do umowy (maksymalny termin kredytowania łącznie z aneksami nie może przekroczyć 72 m-cy – przy czym Bank może z powyższego maksymalnego okresu zrezygnować, przedłużając umowę mimo upływu wskazanego wyżej terminu).

§ 29

1. Spłata kredytów/pożyczek i odsetek ewidencjonowanych na wyodrębnionych rachunkach kredytowych/rachunkach pożyczki w zależności od złożonych dyspozycji Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy może zostać dokonana:

- 1) w formie dyspozycji przelewów lub wpłat kierowanych na rachunek kredytowy/rachunek pożyczki,
 - 2) jeżeli kredyt jest obsługiwany w ciężar rachunku bankowego (bieżącego lub pomocniczego) prowadzonego dla kredytobiorcy/pożyczkobiorcy przez Bank - w formie spłat kierowanych na rachunek bankowy kredytobiorcy/ pożyczkobiorcy wskazany do obsługi zadłużenia.
 - 3) w formie opcji spłaty kredytu/pożyczki oferowanej jako funkcja usług bankowości elektronicznej świadczonych przez Bank. Zasady dokonywania spłat przy pomocy usług bankowości elektronicznej określają właściwe umowy oraz Regulamin wykonywania tych usług.
2. Jeżeli Kredytobiorca/Pożyczkobiorca, nie złoży stosownej dyspozycji dotyczącej spłaty całości lub części kredytu/pożyczki, zgodnie z postanowieniami ust. 3 - 4, wówczas:
- 1) jeżeli kredyt/pożyczka obsługiwany jest z prowadzonego przez Bank rachunku bankowego, każda wpłata kierowana na rachunek kredytowy (w formie przelewu, wpłaty dokonywanej w innym banku, lub przy wykorzystaniu opcji spłaty kredytu w ramach usług bankowości elektronicznej świadczonych przez Bank na mocy odrębnych umów), zostanie automatycznie zaliczona w dniu wpływu środków do Banku, bezpośrednio na rachunek kredytowy na poczet spłaty ewentualnych kosztów i odsetek należnych do tego dnia, a w pozostałej części na poczet kapitału kredytu/pożyczki. Wówczas odsetki za okres od daty wpływu środków do Banku, do wyznaczonego dnia spłaty najbliższej raty, zostaną pobrane z rachunku bankowego w dniu wymagalności raty, przy czym w przypadku rat malejących będą to odsetki naliczone od bieżącego salda kapitału kredytu/pożyczki, a w przypadku rat annuitetowych będą to odsetki w wysokości wynikającej z obowiązującego harmonogramu wg stanu na dzień wymagalności raty pomniejszone o odsetki naliczone i zapłacone w dniu wpływu środków na rachunek kredytowy - wówczas powstała nadpłata odsetek zostanie zwrócona na rachunek bankowy w chwili całkowitego rozliczenia kredytu/pożyczki,
 - 2) jeżeli kredyt/pożyczka obsługiwany jest z prowadzonego przez Bank rachunku bankowego, każda wpłata kierowana na ten rachunek bankowy przed terminem płatności raty, jest na nim księgowana w dniu wpływu do Banku. Spłata kredytu/pożyczki następuje wówczas w dniu wymagalności raty kredytu/pożyczki, poprzez automatyczne obciążenie rachunku bankowego kwotą wymagalnej raty, w wysokości określonej zgodnie z Umową,
 - 3) jeżeli kredyt/pożyczka obsługiwany jest z wyodrębnionego rachunku przeznaczonego do obsługi zadłużenia, każda wpłata kierowana przed terminem płatności raty na rachunek kredytowy (w formie przelewu lub wpłaty dokonywanej w innym banku), jest księgowana na wyodrębnionym rachunku przeznaczonym do obsługi zadłużenia, w dniu wpływu do Banku. Spłata kredytu/pożyczki następuje wówczas w dniu wymagalności raty kredytu/pożyczki, poprzez automatyczne obciążenie rachunku przeznaczonego do obsługi zadłużenia, kwotą wymagalnej raty, w wysokości określonej zgodnie z Umową,
 - 4) jeżeli kredyt/pożyczka nie jest obsługiwana z prowadzonego przez Bank rachunku bankowego, ani z wyodrębnionego rachunku przeznaczonego do obsługi zadłużenia, nie stosuje się postanowień pkt. 1 – 3. Każda wpłata kierowana na rachunek kredytowy/pożyczki, w tym przy użyciu usług bankowości elektronicznej świadczonych przez Bank, bez względu na jej wysokość, zostaje zaliczona przez Bank w dacie jej wpływu do Banku na poczet spłaty ewentualnych kosztów, odsetek narosłych do dnia wpłaty a w pozostałej części na poczet kapitału kredytu/pożyczki. Wówczas odsetki, które narosną od daty powyższej spłaty, do terminu płatności raty, podlegają spłacie w terminie ich wymagalności zgodnie z umową kredytową/pożyczki. W przypadku braku spłaty tych odsetek, lub kapitału kredytu/pożyczki, w kwocie wymagalnej zgodnie z umowa kredytową/pożyczki, zadłużenie z tego tytułu staje się należnością przeterminowaną.
3. Jeżeli spłata kredytu nie została zrealizowana automatycznie zgodnie z ust.2 pkt.1 albo ust. 2 pkt.4, kredytobiorca/pożyczkobiorca ma prawo do dokonania częściowej spłaty kredytu/pożyczki przed terminem określonym w umowie, pod warunkiem złożenia dyspozycji opisanej w ust. 4, stosownej do której Bank:
- 1) zaliczy nadpłatę na poczet ewentualnych kosztów i odsetek należnych do dnia wymagalności raty, a w pozostałej części na poczet kapitału kredytu/pożyczki. W takim wypadku za okres do dnia, w którym suma należnych zgodnie z umową rat kapitałowych wyczerpie kwotę dokonanej nadpłaty zaliczonej na niewymagalny kapitał kredytu/pożyczki, kredytobiorca/pożyczkobiorca jest zobowiązany do spłaty bieżących rat odsetkowych, w terminach określonych zgodnie z harmonogramem, a po upływie tego okresu, do spłaty dalszych spłat rat kapitałowo – odsetkowych w pełnej wysokości i zgodnie z umową kredytową/pożyczki. Dokonywanie dalszych nadpłat jest dopuszczalne i wymaga ponownego złożenia dyspozycji lub spłaty realizowanej automatycznie zgodnie z postanowieniami ust. 2 pkt.1 albo ust. 2 pkt.4, lub,
 - 2) zaliczy część nadpłaty na poczet rat odsetkowych należnych za kolejne okresy, w terminach ich płatności, przy przyjęciu za podstawę tego wyliczenia aktualnej na dzień nadpłaty stopy

procentowej kredytu/pożyczki oraz jednorazowym zaliczeniu pozostałej kwoty nadpłaty, na poczet kapitału kredytu/pożyczki. Dokonywanie dalszych nadpłat jest dopuszczalne i wymaga ponownego złożenia stosownej dyspozycji.

4. Dyspozycja, o której mowa w ust.3 pkt.1 może być złożona osobiście w dowolnej placówce Banku, albo przekazana w formie telefonicznej bądź faxem, na numer Oddziału Banku udzielającego kredytu/pożyczki, zawierającej co najmniej oznaczenie Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy, miejsca zamieszkania lub siedziby oraz numer Umowy lub numer rachunku kredytowego/pożyczki oraz jednoznacznie polecającej Bankowi zaksięgowanie dokonanej nadpłaty na poczet kredytu/pożyczki do dnia wymagalności najbliższej raty. Dyspozycja opisana w ust. 3 pkt. 2 może być złożona wyłącznie osobiście, w dowolnej placówce Banku.
5. Częściowa spłata kredytu/pożyczki, dokonywana na mocy dyspozycji złożonej osobiście w placówce Banku może być zrealizowana w formie wpłaty gotówkowej, przelewu lub w ciężar środków wpłaconych na poczet spłaty kredytu/pożyczki, przed lub wraz ze złożeniem dyspozycji. Częściowa spłata kredytu/pożyczki, dokonywana na mocy dyspozycji składanej telefonicznie lub faxem, może być zrealizowana wyłącznie z tych środków pieniężnych, które wpłynęły do Banku zgodnie z ust. 2 pkt.3, przed lub wraz ze złożeniem takiej dyspozycji, w formie wpłaty gotówkowej lub przelewu, kierowanych na rachunek kredytowy/pożyczki.
6. Przepisów ust.1 - 5 nie stosuje się do kredytów obrotowych w rachunku bieżącym na cele rolnicze „AGRO LIMIT”. Spłaty kredytu ewidencjonowanego w rachunku bieżącym i odsetek od tego zadłużenia, Kredytobiorca dokonuje poprzez zapewnienie odpowiednich wpływów na ten rachunek.
7. Częściowa spłata kredytu/pożyczki (nadpłata kredytu/pożyczki), która ma być związana ze skróceniem okresu kredytowania/korzystania z pożyczki lub obniżeniem wysokości rat kapitałowych, wymaga złożenia przez kredytobiorcę/pożyczkobiorcę stosownego wniosku, a w przypadku uwzględnienia wniosku przez Bank, zawarcia pisemnego pod rygorem nieważności aneksu do umowy kredytowej/pożyczki. W przypadku podjęcia przez Bank decyzji o podpisaniu aneksu, za zawarcie aneksu oraz sporządzenie nowego harmonogramu spłat, Bank pobiera opłatę w wysokości określonej w obowiązującej taryfie opłat i prowizji za czynności bankowe.
8. Kredytobiorca/pożyczkobiorca, może złożyć w Banku pisemne oświadczenie o rezygnacji z obsługi spłaty kredytu/pożyczki, przy użyciu rachunku. Jeżeli Bank zaakceptuje takie oświadczenie, wpłaty kierowane na rachunek kredytowy/pożyczki, są automatycznie rozliczane zgodnie z postanowieniami ust. 2 pkt.4.

§ 30

1. Niespłacony w terminie kredyt/pożyczkę Bank przeksięguje, w dniu następnym po ustalonym terminie spłaty, na rachunek zadłużenia przeterminowanego.
2. Bank, bez zgody Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy przystępuje do ściągania zadłużenia przed wszystkimi innymi płatnościami bez konieczności złożenia odrębnego oświadczenia o potrąceniu.

§ 31

Wszelka korespondencja przesyłana jest na ostatnio podany Bankowi adres Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy lub pełnomocnika, chyba, że Bankowi znany jest adres aktualny. Wszelkie zawiadomienia lub oświadczenia zawarte w korespondencji przesyłanej lub przekazywanej przez Bank uważa się za doręczone z chwilą, w której doszły do Kredytobiorcy/ Pożyczkobiorcy/ Pełnomocnika/ Poręczyciela/Przystępującego do długu, w taki sposób, że mógł on się zapoznać z ich treścią.

W przypadku wysyłania korespondencji pocztą, doręczenie jest dokonywane na zasadach i ze skutkami określonymi w przepisach prawa powszechnego regulującego działalność pocztową. W przypadku odmowy przyjęcia korespondencji lub zwrotu do banku korespondencji awizowanej przez pocztę, korespondencję uważa się za doręczoną w dniu odmowy przyjęcia pisma lub w dniu, w którym upływa termin odbioru korespondencji, ustalony zgodnie z obowiązującymi przepisami regulującymi działalność pocztową. Termin ten wynosi 14 dni, licząc od dnia następnego po dniu awizowania korespondencji przez pocztę tj. po dniu pozostawienia zawiadomienia o próbie doręczenia i co stwarza dla Banku domniemanie faktyczne, że Kredytobiorca/Pożyczkobiorca/ Poręczyciel/ Przystępujący do długu mógł się zapoznać z korespondencją.

§ 32

1. W razie stwierdzenia przez Bank, że nie zostały dotrzymane warunki kredytowania lub też w przypadku zagrożenia terminowej spłaty kredytu/pożyczki z powodu pogorszenia się sytuacji finansowej i majątkowej Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy, Bank może:
 - 1) zażądać ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia spłaty kredytu/pożyczki,

- 2) zażądać przedstawienia w uzgodnionym terminie programu naprawczego i jego realizacji po zatwierdzeniu przez Bank,
2. Kontynuowanie finansowania Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy, który utracił zdolność kredytową jest możliwe pod warunkiem:
 - 1) ustanowienia odpowiedniego, uzgodnionego z Bankiem, zabezpieczenia spłaty kredytu/pożyczki,
 - 2) przedstawienia programu naprawczego, którego realizacja (w ocenie Banku) zapewni odzyskanie zdolności kredytowej w określonym czasie,
 - 3) przedstawienia informacji o przyczynach, przewidywanym okresie utrzymywania się takiej sytuacji, a także działaniach podjętych w celu przywrócenia zdolności kredytowej – w przypadku, gdy wg oceny Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy pogorszenie się jego sytuacji finansowej ma charakter jedynie przejściowy.
3. W przypadku braku możliwości realizacji zapisów ust. 1, Bank może wypowiedzieć umowę kredytu/pożyczki w całości albo obniżyć kwotę przyznanego kredytu/pożyczki.

ROZDZIAŁ VI Przepisy końcowe

§ 33 uchylony

§ 34

1. Zobowiązania Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy z tytułu kredytu/pożyczki pokrywane są w następującej kolejności:
 - 1) wszelkie koszty uboczne, w tym koszty sądowe i koszty windykacji,
 - 2) prowizje i opłaty,
 - 3) odsetki od zadłużenia przeterminowanego,
 - 4) odsetki wymagalne,
 - 5) kapitał przeterminowany,
 - 6) kapitał bieżący.
2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, Bank może podjąć decyzję o zmianie kolejności zaliczania kwot wpływających na spłatę zobowiązania zaliczając je wpięrow na poczet należności podlegających zaspokojeniu zgodnie z ust.1 w dalszej kolejności - taka decyzja ma charakter jednostronny i nie wymaga zmiany umowy kredytu/pożyczki, ani zgody Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy.

§ 35

1. Jeżeli Kredytobiorca/Pożyczkobiorca nie dokona spłaty całości lub części kredytu/pożyczki, odsetek i prowizji lub którejkolwiek z tych należności w terminie ustalonym w umowie kredytowej/umowie pożyczki, Bank:
 - 1) powiadamia niezwłocznie o tym fakcie poręczyciela, awalistę lub gwaranta oraz inne osoby, które zobowiązały się do spłaty długu za Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę,
 - 2) dochodzi zaspokojenia swojego wymagalnego roszczenia z całego majątku Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy i posiadanych zabezpieczeń, w tym dokonuje ściągnięcia zadłużenia przeterminowanego w ciężar rachunków bankowych Kredytobiorcy/ Pożyczkobiorcy wymienionych w umowie oraz w pełnomocnictwach załączonych do umowy bądź innych rachunków bankowych prowadzonych przez Bank lub z pierwszych wpływów na te rachunki - bez dyspozycji Kredytobiorcy/ Pożyczkobiorcy i przed wszystkimi innymi płatnościami z wyjątkiem tytułów egzekucyjnych.
2. Kredytobiorca/Pożyczkobiorca mający względem Banku kilka długów tego samego rodzaju może wskazać, który dług chce zaspokoić. Jednakże to, co przypada na poczet danego długu, Bank może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem zaległe należności uboczne oraz na zalegające świadczenie główne zgodnie z § 34. Jeżeli Kredytobiorca/Pożyczkobiorca nie wskazał, który z kilku długów chce zaspokoić, a przyjął pokwitowanie, w którym Bank zaliczył otrzymane świadczenie na poczet jednego z tych długów, Kredytobiorca/Pożyczkobiorca nie może już żądać zaliczenia na poczet innego długu. W przypadku braku oświadczenia Kredytobiorcy/ Pożyczkobiorcy lub Banku, spełnione świadczenie zalicza się przede wszystkim na poczet długu wymagalnego, a jeśli jest kilka długów wymagalnych - na poczet najdawniej wymagalnego.
3. Ostateczne rozliczenie Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy z tytułu kredytu/pożyczki, odsetek i innych należności Banku oraz zwrot lub zwolnienie zabezpieczenia nastąpi po całkowitej spłacie kredytu/pożyczki.

§ 36

uchylony

§ 37

1. Na podstawie art. 105 ust. 4 d) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe z późn. zm. Bank może za pośrednictwem Biura Informacji Kredytowej S.A. z siedzibą w Warszawie – Biuro Obsługi Klienta BIK, Budynek Adgar Plaza, ul. Postępu 17A, 02-676 Warszawa przekazać do instytucji finansowych, będących podmiotami zależnymi od banków, informacje o zobowiązaniach powstałych z tytułu umowy a związanych z wykonywaniem czynności bankowych.
2. Kredytobiorca/Pożyczkobiorca w treści wniosku kredytowego/wniosku o pożyczkę wyraża zgodę na gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie przez: Biuro Informacji Kredytowej S.A. z siedzibą w Warszawie - Biuro Obsługi Klienta BIK, Budynek Adgar Plaza, ul. Postępu 17A, 02-676 Warszawa („Biuro Informacji Kredytowej S.A.”), Związek Banków Polskich z siedzibą w Warszawie, ul. L. Kruczkowskiego 8, 00-380 Warszawa, („Związek Banków Polskich”), Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A z siedzibą we Wrocławiu, ul. Danuty Siedzikówny 12, 51-214 Wrocław („Krajowy Rejestr Długów”), InfoMonitor Biuro Informacji Gospodarczej S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Z. Modzelewskiego 77, 02-679 Warszawa („InfoMonitor”), Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Płocka 9/11 B, 01-231 Warszawa przekazanych przez Podkarpacki Bank Spółdzielczy, a dotyczących go informacji oraz zapytań banków, stanowiących tajemnicę bankową, w tym będących danymi osobowymi, powstałymi lub przekazanymi w związku ze złożeniem przez niego wniosku skutkującego podjęciem przez Podkarpacki Bank Spółdzielczy czynności bankowych, a to na warunkach i w zakresie przewidzianym przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych oraz innych ustaw.
3. Kredytobiorca/Pożyczkobiorca oraz osoby wyrażające zgodę na zaciągnięcie kredytu/pożyczki w treści umowy wyraża/ją również zgodę na przetwarzanie i udostępnianie przez Biuro Informacji Kredytowej S.A. Bank Polskiej Spółdzielczości S.A oraz Podkarpacki Bank Spółdzielczy dotyczących go/ich informacji, w tym stanowiących tajemnicę bankową, po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy - w zakresie przewidzianym przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe oraz innych ustaw.
4. Bank może udostępniać biurom informacji gospodarczej, działającym na podstawie ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych, dane o zobowiązaniach Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy wynikających z zawartej z nim umowy. Bank przekazuje w/w informacje, gdy spełnione są łącznie następujące warunki: 1) zobowiązanie wobec Banku powstanie z tytułu umowy o kredyt/pożyczkę 2) łączna kwota zobowiązań Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy wobec Banku wyniesie co najmniej 500 złotych 3) zobowiązanie albo zobowiązania będą wymagalne od co najmniej 30 dni; 4) upłynie co najmniej miesiąc od wysłania przez Bank listem poleconym albo doręczenia do rąk własnych na adres do doręczeń wskazany przez Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę a jeżeli Kredytobiorca/ Pożyczkobiorca nie wskazał takiego adresu - na adres miejsca zamieszkania Kredytobiorcy/ Pożyczkobiorcy wezwania do zapłaty, zawierającego ostrzeżenie o zamiarze przekazania danych do biura, z podaniem firmy i adresu siedziby tego biura.
5. Na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych, Kredytobiorca/Pożyczkobiorca w treści wniosku kredytowego/o udzielenie pożyczki upoważnia Bank do wystąpienia i uzyskania z Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej S.A z siedzibą we Wrocławiu, ul. Danuty Siedzikówny 12, 51-214 Wrocław a także InfoMonitora Biura Informacji Gospodarczej S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Z. Modzelewskiego 77, 02-679 Warszawa („InfoMonitor”) danych gospodarczych w rozumieniu art. 2 cytowanej wyżej ustawy o jego zobowiązaniach, uzyskanych przez Krajowy Rejestr Długów oraz InfoMonitor. Kredytobiorca upoważnia także do wystąpienia i uzyskania przez Podkarpacki Bank Spółdzielczy informacji stanowiących tajemnicę bankową obejmujących jego dane osobowe oraz informacje o jego zobowiązaniach wynikających z czynności bankowych, w tym dane o wynikającym z nich zadłużeniu, uzyskanych przez Krajowy Rejestr Długów oraz InfoMonitor od innych banków lub od Biura Informacji Kredytowej S.A i Związku Banków Polskich.
6. Jednocześnie Kredytobiorca/Pożyczkobiorca upoważnia Biuro Informacji Kredytowej S.A i Związek Banków Polskich do udostępnienia Krajowemu Rejestrowi Długów oraz InfoMonitorowi, z zasobów informacyjnych tych instytucji danych gospodarczych, stanowiących tajemnicę bankową, dotyczących jego zadłużenia wobec banków lub instytucji upoważnionych do udzielania kredytów, przekraczających 500 zł (pięćset złotych) lub o braku danych o takim zadłużeniu.

§ 38

Regulamin wiąże strony umowy kredytowej/umowy pożyczki, o ile w umowie nie określa się inaczej.

§ 39

Do spraw nie uregulowanych umową stron i niniejszym Regulaminem mają zastosowanie ogólnie obowiązujące przepisy prawa.

§ 40

1. Bank ma prawo do zmiany treści niniejszego Regulaminu lub wprowadzenia nowego Regulaminu w trakcie trwania umowy o kredyt/pożyczkę w następujących przypadkach:
 - 1) w przypadku zmiany powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz przepisów dotyczących Banku - w zakresie wynikającym z tych zmian,
 - 2) w przypadku konieczności dostosowania niniejszego Regulaminu do wymogów wynikających z decyzji, zaleceń oraz rekomendacji wydawanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, w zakresie wynikającym z tych wymogów.
 - 3) w przypadku zmian systemów informatycznych w Banku – w zakresie wynikającym z tych zmian,
 - 4) w przypadku zmiany zakresu lub formy wykonywania czynności realizowanych przez Bank na mocy umowy o kredyt/pożyczkę,
 - 5) rozwiązania lub zmian zasad realizacji umów zawartych przez Bank lub na rzecz Banku z podmiotami za pośrednictwem których lub przy udziale których Bank wykonuje czynności związane z zawarciem lub realizacją umowy kredytowej/umowy pożyczki.
2. W przypadku zmiany treści Regulaminu lub wprowadzenia nowego Regulaminu w trakcie trwania umowy, Banku informuje Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę o dokonanych zmianach w sposób określony w § 9 ust. 4 z klauzulą umożliwiającą wypowiedzenie umowy kredytowej/umowy pożyczki w terminie 14 dni od daty otrzymania tego powiadomienia, z zachowaniem 30 - dniowego okresu wypowiedzenia lub równoznacznego z nim oświadczenia o braku akceptacji zmian.

§ 41

Kredytobiorca/Pożyczkobiorca ma prawo złożyć reklamację i zgłosić w niej zastrzeżenia dotyczące wszelkich usług świadczonych przez Bank lub wykonywanej przez Bank działalności: 1) osobiście w każdej placówce Banku obsługującej klientów, 2) przesyłką pocztową na adres korespondencyjny Banku, 3) telefonicznie pod numerem Biura Obsługi Klienta: 801 372 772 lub +48 13 46 55 750, 4) pocztą elektroniczną na adres Biura Obsługi Klienta bok@pbsbank.pl. Kredytobiorca/Pożyczkobiorca będący użytkownikiem Usługi PBSBank24 może również złożyć reklamację po zalogowaniu się do tej usługi, wybierając zakładkę „Wiadomości”. Reklamacja może być złożona w formie: 1) pisemnej – osobiście w placówce Banku obsługującej klientów albo przesyłką pocztową wysłaną na adres korespondencyjny Banku, 2) ustnej – telefonicznie pod numerem Biura Obsługi Klienta lub osobiście do protokołu podczas wizyty w placówce Banku, 3) elektronicznej – za pośrednictwem wiadomości e-mail lub usługi PBSBank24. Wraz ze składaną reklamacją Kredytobiorca/Pożyczkobiorca powinien dostarczyć do Banku dokumenty wykazujące jej zasadność – o ile takie posiada. Złożenie reklamacji niezwłocznie po powzięciu przez Kredytobiorcę/Pożyczkobiorcę zastrzeżeń ułatwi i przyspieszy jej rzetelne rozpatrzenie. Na wniosek Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy Bank może potwierdzić złożenie reklamacji w trybie z nim uzgodnionym. Bank udziela odpowiedzi na reklamację w formie pisemnej: 1) listem poleconym wysłanym na adres korespondencyjny Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy albo 2) pocztą elektroniczną na adres e-mail zarejestrowany w systemie Banku lub podany w treści reklamacji, pod warunkiem, że Kredytobiorca/Pożyczkobiorca wnioskował o udzielenie odpowiedzi w tej formie. Bank udziela odpowiedzi na reklamację w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie 30 dni, Bank w informacji przekazywanej Kredytobiorcy/Pożyczkobiorcy: 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia, 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy, 3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia jej otrzymania. W trakcie rozpatrywania reklamacji Bank może zwrócić się o dodatkowe wyjaśnienia, dokumenty lub weryfikację i pisemne potwierdzenie zebranych dokumentów. W przypadku nieuwzględnienia roszczeń wynikających z reklamacji Kredytobiorca/Pożyczkobiorca może: 1) zwrócić się do Zarządu Banku o ponowne rozpatrzenie reklamacji w terminie 30 dni od daty otrzymania odpowiedzi, 2) skorzystać z instytucji mediacji, 3) wystąpić z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego – jeżeli jest osobą fizyczną, 4) wystąpić z powództwem do sądu powszechnego miejscowo właściwego do rozpoznania sprawy. Bank informuje, że organem nadzoru nad działalnością Banku jest Komisja Nadzoru Finansowego.

**Zarząd
Podkarpackiego Banku Spółdzielczego**